

ASEAN và Trung Quốc họp Nhóm Công tác chung về triển khai DOC; Trung Quốc tập trận rầm rộ ở Biển Đông; Việt Nam đề nghị Trung Quốc chấm dứt hành động làm phức tạp Biển Đông; Hải quân Mỹ lên lịch tuần tra trên Biển Đông; Hàn Quốc giành hợp đồng nâng cấp tàu ngầm Indonesia.

TỔNG HỢP BIỂN ĐÔNG TUẦN QUA

(từ 28/8 đến 3/9/2017)

- ASEAN và Trung Quốc họp Nhóm Công tác chung về triển khai DOC
- Trung Quốc tập trận rầm rộ ở Biển Đông
- Việt Nam đề nghị Trung Quốc chấm dứt hành động làm phức tạp Biển Đông
- Malaysia bắt giữ 21 ngư dân Việt Nam đánh bắt cá trái phép
- Hải quân Mỹ lên lịch tuần tra trên Biển Đông
- Đô đốc Mỹ chỉ trích Trung Quốc xem nhẹ lợi ích các nước khác
- Hàn Quốc giành hợp đồng nâng cấp tàu ngầm Indonesia

Tình thái của các quốc gia

+ Trung Quốc:

Trung Quốc tiếp triển rạm r Biện Phòng. Website của Cục Hải sự Trung Quốc (MSA) thông báo ngày này tiến hành cuộc diễn tập quân sự 7 giờ ngày 29/8 đến 7 giờ ngày 4/9 tại Vịnh Bắc Bộ. Ít nhất một phần khu vực mà Trung Quốc diễn tập quân sự có diện tích tổng cộng 11.000 km² này nằm hoàn toàn trong vùng biển VN, cụ thể là vùng đặc quyền kinh tế của VN. Thông báo của MSA còn ngang nhiên cấm tàu bè đi vào khu vực rộng lớn nói trên trong thời gian diễn ra cuộc diễn tập phi pháp.

Trung Quốc phiên chế tàu tiếp tế được trang bị công nghệ tiên tiến. Tân Hoa Xã hôm 1/9 đưa tin một chiếc tàu tiếp tế tại tân dã gia nhập Hải quân Quân Giải phóng nhân dân Trung Quốc (PLA) tại thành phố Quảng Châu, miền Nam Trung Quốc. Theo các nguồn tin quân sự, H 965 là chiếc tàu đầu tiên thuộc loại tàu tiếp tế toàn diện loại mới được Trung Quốc phát triển được lập. Tàu này có khả năng tiếp tế cho một nhóm tàu sân bay hay hạm đội hải quân thông thường trên biển.

Trung Quốc thêm dò bng cháy tại Biện Phòng. Reuters dẫn nguồn tin Tập đoàn Dầu khí Trung Quốc (CNPC) đưa trên website của hãng này hôm 29/8 rằng Bộ Ngoại giao và Tài nguyên Trung Quốc, CNPC cùng tỉnh Quảng Đông của ngày đã đồng ý cùng nhau triển khai một dự án thí nghiệm về “bng cháy” ở Biện Phòng. Việc thêm dò nguồn khí ở sâu dưới biển, còn gọi là “bng cháy”, sẽ được tiến hành ở vùng gọi là Thâm H trên Biện Phòng, sau các cuộc thí nghiệm ban đầu hải tháng 5. Tuy nhiên, thông cáo không nói rõ về thời điểm cũng như kho bãi đầu tư tài chính để phát triển dự án này.

+ Việt Nam:

Đội ngũ Trung Quốc cấm dứt các hành động làm phức tạp Biên Ông. Ngày 31/8, trên lời câu hỏi của phóng viên về việc Trung Quốc thông báo tiến hành di chuyển quân sự tại khu vực ngoài cửa Vịnh Bắc Bộ, Ngoại Phát ngôn Bộ Ngoại giao Việt Nam Lê Thu Thu Hằng nêu rõ: “Việt Nam hết sức quan ngại về việc Trung Quốc công bố tiến hành di chuyển quân sự trong khu vực ngoài cửa Vịnh Bắc Bộ. Lập trường của Việt Nam là mọi hoạt động của nước ngoài trong vùng biển thuộc quy chế quy định, quy định tài phán của Việt Nam cần phải được thực hiện phù hợp với các quy định của luật pháp Việt Nam và luật pháp quốc tế, đặc biệt là Công ước Liên hợp quốc về Luật Biển 1982. Việt Nam đồng ý Trung Quốc cấm dứt và không lập lại các hành động làm phức tạp tình hình tại Biên Ông.

+ Malaysia:

Malaysia bắt giữ 21 ngư dân Việt Nam đánh bắt cá trái phép. Theo một thông báo mới đây của Cơ quan thi hành hải Malaysia (MMEA), 2 tàu đánh cá cùng với 21 ngư dân Việt Nam đã bị cơ quan này bắt giữ do đánh bắt cá trái phép trong vùng biển Malaysia. Theo ông Rahim, các ngư dân này đều không có giấy tờ hợp lệ và các thuyền cũng không có giấy phép đánh cá ở vùng biển Malaysia. 11.000 lít dầu diesel, 3 tấn cá và các dụng cụ, thiết bị đánh cá của 2 tàu cùng bị tịch thu.

+ M:

Hội quân M lên lịch tuần tra trên Biên Ông. Từ Wall Street Journal hôm 1/9 trên lời Bộ Chỉ huy Thái Bình Dương cho biết M đã lên trình kế hoạch thực hiện 2-3 Hoạt động T do Hàng hải (FONOP) trong một vài tháng tới, song không tiết lộ thời gian cũng như địa điểm cụ thể mà những hoạt động này sẽ diễn ra. Kế hoạch này đánh dấu bước phát triển mới của chính quyền Trump bởi dưới thời Obama, giới chức M thường tranh cãi gay gắt về thời gian, địa điểm, cũng như cách thực hiện hành động FONOP. Những hoạt động FONOP dưới thời Obama thường bị hoãn hoặc trì hoãn vì những tranh cãi chính trị gay gắt trong nội bộ M. Ngoài ra, trong thời gian tới, ngoài các tàu quân sự, các máy bay quân sự cũng có thể

tham gia vào FONOP.

Ô đc M ch trích Trung Quc xem nh l i ích các ncc khác. Phát bi u t i bên l m t s ki n Singapore hôm 28/9, Chu n ô đc M Don Gabrielson, T lnh Lc l ng Ti p v n Tây Thái Bình D ng, ch trích Trung Quc đang hành đ ng vì l i ích riêng mà xem nh các quc gia khác, “i u quan tr ng là t t c các bên có l i ích trong khu v c hi u r ng n u th gi i không chung tay b o v l i ích c a mình thì Trung Quc s làm m i th đ b o v nh ng gì mà ncc này coi là l i ích b t ch p đ i u này có th t n h i các ncc khác. Trung Quc ch quan tâm t i giá tr c a Trung Quc, và đ i u này đ i v i ncc M là m t v n đ .” Theo ông Gabrielson, “M khuy n khích các quc gia suy xét k l ng v đ nh h ng quan h t ng lai b i h th ng hi n có đ đc xây d ng thông qua ti n trình đàm phán lâu dài và không nên b phá v m t cách đ n ph ng hay song ph ng”.

Quan h các ncc

ASEAN và Trung Quc h p Nhóm Công tác chung v tri n khai DOC. T i bu i h p báo ngày 29/8, ng i phát ngôn B Ngo i giao Trung Quc Hoa Xuân Oánh cho bi t ASEAN và Trung Quc s t ch c cu c h p l n th 22 Nhóm Công tác chung ASEAN-Trung Quc v tri n khai “Tuyên b v ng x c a các bên Bi n ng” (DOC) vào ngày 30/8 t i Manila, Philippines. T i cu c h p, các bên liên quan s đ i sâu trao đ i quan đ m v công tác tri n khai DOC, thúc đ y h p tác th c ch t trên bi n và tham v n v B quy t c ng x c a các bên Bi n ng (COC).

** Hàn Quc giành h p đ ng nâng c p tàu ng m Indonesia.** Hãng thông t n Yonhap đ n ngu n tin t p đoàn đóng tàu Daewoo Shipbuilding & Marine Engineering Co. c a Hàn Quc ngày 31/8 thông báo, t p đoàn này đã giành đ đc h p đ ng tr giá 30 t won (26.7 tri u USD) c a H i quân Indonesia đ b o d ng và nâng c p m t tàu ng m. Theo h p đ ng trên, Daewoo s h p tác v i hãng đóng tàu l n nh t c a Indonesia là PT.PAL đ b o d ng m t tàu ng m c a H i quân Indonesia t i n m 2020. u tháng này, Daewoo đã bàn giao m t tàu ng m tr ng t i 1.400 t n ch y b ng đ i n - diesel cho H i quân Indonesia, tr thành h ng đ u tiên c a Hàn Quc xu t kh u tàu ng m. y là chi c đ u tiên trong s 3 tàu ng m mà Indonesia đ t mua theo m t h p đ ng n m 2011 tr giá 1,1 t USD.

Phân tích và đánh giá

“ [Mở vãn cửa để mắt Biên Phòng](#) ” của Tuan N. Pham

Thực tế là trong vài năm trở lại đây, sức ảnh hưởng của Mỹ trong khu vực đã phai nhạt ít nhiều, nhất là trong quan hệ với một số đồng minh, đối tác và nhiều tổ chức. Có rất nhiều nguyên nhân dẫn tới kết quả này, song chủ yếu đều liên quan tới cuộc cạnh tranh giữa chính lập trường của Mỹ và Trung Quốc để giành lấy vị thế bá chủ khu vực, với Biên Phòng là “chiến trường” thể hiện rõ nhất cuộc đấu này.

Washington phần lớn trước sự hung hăng của Trung Quốc ở Biên Phòng với một chính lập trường chú trọng đến sự kiểm soát và có phần mập mờ. Ban đầu, chính sách của Mỹ hướng đến việc thúc đẩy một mối quan hệ mang tính hợp tác với Trung Quốc, song sau đó lại chuyển sang chính sách nhằm kiểm soát quốc gia này do thái độ ngày càng tiêu cực và các mục tiêu vì lợi ích dân tộc của Bắc Kinh.

Nhiều nước Đông Nam Á đã đi phó với sự hung hăng của Trung Quốc bằng cách theo đuổi một chính lập trường an ninh nhằm tránh khỏi ảnh hưởng từ những bất ổn và biến động mà sự thù địch Mỹ-Trung có thể gây ra. Điều này vô hình trung tạo ra một bài cảnh đưa chính trị nội nhiều nước khu vực không sẵn lòng chọn lựa giữa Mỹ hay Trung Quốc và phần đi một sáng kiến để xem là có thể dẫn tới việc hình thành một liên minh để trợ giúp Bắc Kinh. Tuy nhiên, một chuyển có thể sẽ thay đổi nếu Trung Quốc đi quá xa và gây quá nhiều sức ép.

Affected trong khu vực phai nhạt dần không phải là chuyển dịch ra trong một số mặt chi tiêu mà là hệ quả của hàng loạt sự kiện trong suốt những năm gần đây. Nhiều người cho rằng việc Trung Quốc giành được quyền kiểm soát Bãi cạn Scarborough vào năm 2012 chính là khởi đầu cho cú trượt dốc về lòng tin của khu vực dành cho vai trò trung gian của Mỹ. Trong khi đó, Bắc Kinh lại xem những phần lớn hệ hốt của Mỹ trước các hành vi khiêu khích mà họ gây ra là cơ hội để đẩy mạnh hơn nữa các mục tiêu chính lập trường tại Biên Phòng.

Tuy nhiên, xét một cách toàn diện, dù có những thất bại nhất định song Mỹ vẫn chưa hoàn toàn để mắt Biên Phòng. Biên Phòng là một môi trường địa biến động và những bước ngoặt chính lập trường theo hướng có lợi cho Trung Quốc - nhất là thay đổi trong chính sách đối ngoại của Philippines, thất bại của Manila và Washington trong việc vận

dòng phán quyết của Tòa Trọng tài, quan hệ năng lượng giữa Bắc Kinh và Bangkok, sự gần gũi ngày càng lớn giữa Trung Quốc với Lào và Campuchia, việc rút khỏi TPP... - không phải là vấn đề viển vông. Các diễn biến địa chính trị và kinh tế sẽ tác động đáng kể tới quan điểm của các quốc gia khu vực. Tất cả những dấu hiệu như bất đồng nhen nhóm trong mối quan hệ Bắc Kinh-Manila, mâu thuẫn gia tăng giữa Việt Nam với Trung Quốc, thái độ tích cực hơn của Hà Nội với cựu thù Mỹ, sự căng thẳng của Jakarta trong vấn đề Biển Đông, liên minh Mỹ-Nhật Bản-Úc ngày càng phát triển,... hay sự chông lọi của nền kinh tế Trung Quốc và các thách thức về nhân khẩu học và nợ công mà nước này phải đối mặt, đều có thể là cơ hội để Mỹ tìm cách giành lợi thế tiên phong chiến lược và giữ lợi thế ảnh hưởng khu vực vấn đề đang thu hẹp dần.

“ Chính sách của Mỹ đối với Trung Quốc sẽ ngày càng đậm chất diều hâu ”

của

Simon Palamar

Trong khi Tổng thống Mỹ Donald Trump vẫn còn đang mơ hồ không biết Mỹ có thể giành chiến thắng tại chiến trường Afghanistan bằng cách nào thì ông lại đi mở thông điệp hết sức rõ ràng tới Trung Quốc, đó là: Mỹ sẵn sàng với các lợi ích của mình tại châu Á, và Trung Quốc đừng nên hy vọng sẽ được (Mỹ) đối xử đặc biệt hay hòa nhã.

Ngày 21/8 vừa qua, Tổng thống Trump đã có bài phát biểu nêu rõ chiến lược của ông nhằm tiếp tục, và cuối cùng là "giành chiến thắng", trong cuộc chiến tại Afghanistan. Dù các phát biểu của ông Trump hôm 21/8 không thẳng thắn đến mức Trung Quốc như khi ông tranh cử tổng thống năm 2016, song ông đã đưa ra một thông điệp mạnh mẽ rằng Mỹ sẽ “đẩy mạnh hơn nữa mối quan hệ đối tác chiến lược với Ấn Độ, nền dân chủ lớn nhất thế giới và là đối tác kinh tế, an ninh quan trọng của Mỹ”. Tổng thống Trump cũng nói rõ rằng quan hệ đối tác mới (của Mỹ) với Ấn Độ sẽ không chỉ đến thu nhập nhằm chèo lái cuộc chiến tại Afghanistan, mà còn nhằm theo đuổi “các mục tiêu chung về hòa bình, an ninh tại Nam Á và rằng hơn là tại khu vực Ấn Độ-Thái Bình Dương”.

Dù Ấn Độ còn thua kém Trung Quốc về kinh tế, ngoại giao và quân sự, nhưng trong tương lai, nếu có nước nào có khả năng thách thức sự thống trị địa chính trị của Trung Quốc ở châu Á thì đó chỉ có thể là Ấn Độ. Ấn Độ và Trung Quốc với cựu bạn là những đối thủ thềm lưng của nhau, song cũng có lúc xung đột giữa hai nước bùng phát mạnh mẽ. Hiện nay, Ấn Độ rất lo lắng về chính sách “Vành đai và Con đường”

hệ thống vận tải trên bộ quan trọng nhất tại châu Á.

Vào tháng 12/2016, việc xây dựng đoạn tiếp theo của tuyến đường Côn Minh - Singapore đi qua Lào đã được tiến hành từ trạm kiểm soát Mohan đến Vientiane của Lào. Tại Việt Lào, thì đây là một dự án đầu tư lớn nhất và đầu tư này sẽ góp phần đáng kể vào việc phát triển kinh tế và xã hội của nước này.

Thái Lan cũng đang hợp tác với Trung Quốc. Tháng 12/2016, Bộ trưởng Ngoại giao Trung Quốc Vương Nghị đã gặp người đồng cấp Thái Lan Don Pramudwinai. Trong một loạt các vận đề hợp tác song phương, 2 Bộ trưởng đã thảo luận về dự án đường sắt Trung Quốc - Thái Lan. Sau cuộc họp, Vương Nghị và Don Pramudwinai đã thông báo với báo giới rằng cả hai nước coi dự án này là một phần quan trọng của sự hợp tác Trung Quốc - Thái Lan.

Indonesia cũng nằm trong mối quan tâm của công ty đường sắt Trung Quốc. Vào tháng 1/2016, tập đoàn đường sắt Trung Quốc đã bắt đầu xây dựng 140 km đường sắt cao tốc từ thị trấn đô Jakarta tại thành phố Bandung, một trong những thành phố lớn nhất của Indonesia. Vì Indonesia là một trong những nước phát triển nhất của ASEAN, nên việc hợp tác với Trung Quốc là một bước đi quan trọng đối với Trung Quốc trong thực hiện sáng kiến “Vành đai và Con đường”.

Cùng lúc đó, Trung Quốc đang phát triển hệ thống đường sắt trong lãnh thổ của mình. Vào cuối tháng 7 năm 2017, đoàn tàu chở khách mang tên "Con đường sắt đầu tiên từ Tây Tạng (Tây Tạng) tại quận Lhasa" bắt tay vào cuộc hành trình đầu tiên từ Lhasa, thị trấn của Khu tự trị Tây Tạng đến thành phố lớn thứ hai ở Tây Tạng, Shigatse. Việc đưa Tây Tạng vào trong sáng kiến “Vành đai và Con đường” không chỉ vì mục tiêu phát triển khu vực lãnh này mà còn để mở rộng sự hội nhập mạnh mẽ hơn của Tây Tạng vào Trung Quốc.

Tác động tổng thể cũng được kỳ vọng từ việc phát triển hệ thống đường sắt ở khu tự trị Tân Cương. Nhờ có sáng kiến “Vành đai và Con đường”, việc kêu gọi khai thác có thể sẽ sớm kết thúc. Với sự phát triển của dự án này, khu tự trị Tân Cương có thể chế độ một số tăng trưởng kinh tế của tỉnh có.

Các tuyến đường s ̣t m ̣i ̣ các n ̣c ASEAN s ̣ d ̣n t ̣i s ̣ t ̣ng tr ̣ng đ ̣ng k ̣ th ̣ng m ̣i qu ̣c t ̣ và t ̣ng tr ̣ng kinh t ̣ nhanh chóng. ̣ng th ̣i, h ̣ th ̣ng c ̣ s ̣ h ̣ t ̣ng m ̣i và n ̣n kinh t ̣ c ̣a các n ̣c này s ̣ liên quan ch ̣t ch ̣ v ̣i Trung Qu ̣c và sáng ki ̣n “Vành đai và Con đ ̣ng”, đ ̣u này s ̣ bi ̣n Trung Qu ̣c tr ̣ thành đ ̣i tác chính và có ̣nh h ̣ng nh ̣t c ̣a các n ̣c ASEAN.

“ K ̣ h ̣ch gi ̣nh chi ̣n th ̣ng trong cu ̣c chi ̣n ̣ Bi ̣n ̣ng c ̣a Trung Qu ̣c ” c ̣a James Holmes

N ̣m ngo ̣i, B ̣ tr ̣ng Qu ̣c ph ̣ng Trung Qu ̣c Th ̣ng V ̣ To ̣n tuyên b ̣ r ̣ng Trung Qu ̣c c ̣n ph ̣i s ̣n sàng đ ̣ng đ ̣u v ̣i m ̣t “cu ̣c chi ̣n dân s ̣ trên bi ̣n”. M ̣c đ ̣ch c ̣a chi ̣n đ ̣ch này là nh ̣m “đ ̣m b ̣o ch ̣ quy ̣n” sau phán quy ̣t không có l ̣i cho B ̣c Kinh c ̣a Tòa Tr ̣ng tài ̣ La Haye. Nói cách khác, là m ̣t c ̣ng qu ̣c duyên h ̣i, Trung Qu ̣c không đ ̣n gi ̣n ch ̣p nh ̣n đ ̣ nh ̣ng n ̣c láng gi ̣ng nh ̣ bé h ̣n n ̣m quy ̣n ki ̣m soát nh ̣ng vùng bi ̣n tr ̣ng y ̣u, và đ ̣u mà h ̣ mu ̣n là hoàn toàn th ̣u tóm nh ̣ng khu v ̣c này.

Th ̣c t ̣ là Trung Qu ̣c không dùng lu ̣t pháp đ ̣ c ̣ng c ̣ cho các hành đ ̣ng c ̣a mình. Trung Qu ̣c có th ̣ xâm chi ̣m, dùng v ̣ l ̣c h ̣c dùng s ̣ hi ̣n di ̣n v ̣ m ̣t quân s ̣ đ ̣ đ ̣t đ ̣c các m ̣c tiêu c ̣a mình. Các n ̣c ̣ng Nam Á và đ ̣ng minh bên ngoài c ̣n đ ̣c bi ̣t l ̣u tâm t ̣i tuyên b ̣ c ̣a B ̣ tr ̣ng Th ̣ng V ̣ To ̣n, cân nh ̣c m ̣i kh ̣ n ̣ng và nguy c ̣, th ̣m chí là xung đ ̣t ̣ Bi ̣n ̣ng.

Gi ̣i lãnh đ ̣o ̣ng C ̣ng s ̣n Trung Qu ̣c tuyên truy ̣n v ̣i đ ̣ lu ̣n t ̣i qu ̣c gia này r ̣ng h ̣ s ̣ dùng s ̣c m ̣nh đ ̣ s ̣a ch ̣a nh ̣ng sai l ̣m c ̣a l ̣ch s ̣ và gi ̣nh l ̣i nh ̣ng gì mà h ̣ đ ̣ đ ̣ m ̣t. Nh ̣ng phát bi ̣u c ̣a gi ̣i ch ̣c không ch ̣ k ̣ch đ ̣ng t ̣ t ̣ng dân t ̣c ch ̣ ngh ̣a mà còn khi ̣n h ̣ t ̣ “mua dây bu ̣c mình”. Chính h ̣ đ ̣ t ̣o ra cho đ ̣ lu ̣n quá nhi ̣u k ̣ v ̣ng sai l ̣m. Vi ̣c thay đ ̣i nh ̣ng k ̣ v ̣ng này g ̣n nh ̣ là không th ̣. N ̣u B ̣c Kinh gi ̣m b ̣t các tuyên b ̣ ch ̣ quy ̣n trên bi ̣n vào th ̣i đ ̣m này, đ ̣ lu ̣n Trung Qu ̣c s ̣ ngay l ̣p t ̣c đánh giá gi ̣i lãnh đ ̣o là nh ̣ng k ̣ y ̣u kém, đ ̣u hàng và hy sinh lãnh th ̣, th ̣t b ̣i trong vi ̣c tr ̣ thù cho m ̣t th ̣ k ̣ b ̣ s ̣ nh ̣c. Không m ̣t nhà lãnh đ ̣o nào mu ̣n ̣ trong tình th ̣ đó. Và đó th ̣c s ̣ là m ̣t đ ̣u r ̣t nguy hi ̣m.

Nhìn vào nh ̣ng phát bi ̣u c ̣a B ̣ tr ̣ng Th ̣ng V ̣ To ̣n, chính sách ngo ̣i giao “cây g ̣y nh ̣” này th ̣c s ̣ đ ̣ có hi ̣u qu ̣. Trung Qu ̣c tri ̣n khai L ̣c l ̣ng Tu ̣n

duyên và tàu đánh cá dân số có vẻ trang bị các vùng biển mà họ tuyên bố chủ quyền. Điều này không chỉ là cách để họ hiện chủ quyền của họ ở Biển Đông mà còn để dọa và cảnh cáo các đối thủ. Có thể nói, với cách làm này, dù không phải thực sự vi phạm vùng biển, Trung Quốc vẫn có thể dần dần từng bước khẳng định chủ quyền của mình. Một khi đã trở thành một sự bình thường mới, Trung Quốc thậm chí còn có thể hợp pháp hóa các tuyên bố của mình và liên kết các quốc gia khác trong khu vực.

Chiến tranh nhân dân có thể xem là cách để chiến thắng một đối thủ mạnh mẽ hơn. Nói một cách ngắn gọn, Trung Quốc có thể chiến thắng ngay cả nếu họ yếu thế hơn Mỹ và liên minh mà cộng đồng quốc tế này xây dựng.

Thực tế là “phòng thủ chủ động”, khái niệm mà Chủ tịch Trung Quốc Mao Trạch Đông dùng để nói về cuộc chiến tranh nhân dân, chính là cốt lõi trong chiến lược quân sự của Trung Quốc. Mỹ và các đồng minh phải tìm hiểu tuyến thắng và cách thức Trung Quốc vẫn hành động trong quân sự, tự đặt mình vào vị thế của Trung Quốc để dự đoán những bước đi tiếp theo của cộng đồng quốc tế đang trở lại đây.

[“Hiểm ý mới của Trung Quốc ở Biển Đông”](#) của Steve Mollman

Năm 2012, Trung Quốc giành quyền kiểm soát Bãi cạn Scarborough tại Philippines, nhanh chóng đẩy quan hệ hai nước tới chỗ vô cùng căng thẳng. Hội đồng báo động nội bộ lớn của giới lãnh đạo này Trung Quốc đưa tàu tại bãi cát Sandy Cay (Á Tri L), gần đảo Thập Thập (Pag-asa) mà Philippines đang kiểm soát ở Trường Sa.

Thực tế chính phủ hai nước Trung Quốc và Philippines khá kín tiếng về việc nói trên. Sự thận trọng của giới ngoại giao Philippines cũng tương ứng với thái độ của Tổng thống Rodrigo Duterte khi ông trấn an dư luận vài ngày trước đó. Tuy nhiên, các phát biểu không làm yên lòng hoàn toàn dư luận Philippines. Nhà lập pháp Gary Alejano, người từng công bố các bức ảnh chụp tàu Trung Quốc trong một phiên điểu trấn tại Quốc hội, cho biết các tàu này thậm chí còn chặn cả một tàu của Cục Ng

nghiệp và Tài nguyên Biển Philippines.

Antonio Carpio, thẩm phán Tòa án Tối cao Philippines từng phát biểu hôm 19/8: “Sandy Cay là một vùng lãnh thổ của Philippines đang bị xâm chiếm, hoặc thậm chí thậm chí hơn là đang bị Trung Quốc xâm lược. Nếu Trung Quốc có thể xác lập chủ quyền tại Sandy Cay, họ sẽ coi Đá Subi là thuộc vùng lãnh thổ của Sandy Cay, qua đó hợp pháp hóa tuyên bố chủ quyền với Đá Subi”. Theo nhà nghiên cứu Conor Cronin của AMTI, Đá Subi vốn là một thềm thềm khi triều xuống, và bãi cát Sandy Cay nằm trong phạm vi 12 hải lý của cấu trúc này. Theo phán quyết của Tòa Trọng tài ở The Hague, Đá Subi có thể coi là điểm cuối xác định lãnh thổ của bãi cát Sandy Cay.

Theo nhận định của nhiều chuyên gia, Trung Quốc hiện chưa quá quan tâm tới việc chiếm bãi cát Sandy Cay vào thời điểm này, song họ có thể sẽ tìm cách để sở hữu nó trong tương lai. Giáo sư ngành luật Julian Ku, hiện đang làm việc tại Hội Hofstra ở New York, bình luận: “Tôi cho rằng trong tương lai nếu Trung Quốc và Philippines có thể tiến tới thỏa thuận chia sẻ chủ quyền một số hòn đảo và đá, Trung Quốc sẽ rất muốn có được Sandy Cay nếu không thể chiếm đảo Thỏ Trắng”. Ông cũng cho rằng Trung Quốc sẽ dùng việc bao vây Sandy Cay, hoặc đơn giản là triển khai một đội tàu ngầm đó để giám sát tình hình khu vực và các hành động của Philippines, hoặc xa hơn là của Mỹ. Ông nói: “Xét về mặt pháp lý, Philippines tuyên bố chủ quyền tại Sandy Cay, và nếu họ cho phép Trung Quốc chiếm đóng khu vực này... thì đó sẽ là dấu hiệu cho thấy Philippines cũng sẽ không phản đối việc Trung Quốc thay đổi hiện trạng khu vực”.

Một trong những giả thuyết được nhiều chuyên gia nhắc đến là Trung Quốc đang tìm cách đe dọa Philippines vì nước này chuẩn bị triển khai việc xây dựng tại Sandy Cay và cũng có thể hiện diện tại đảo Thỏ Trắng.

Cho dù ý đồ thực sự của Trung Quốc là gì đi chăng nữa thì rõ ràng họ cũng đang chăm ngời cho một điểm nóng mới trong khu vực vốn đã hiểm khi sóng yên biển lặng này./.

